

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข้าวของชุมชน” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพของหอกระจายข้าวในประเทศไทยในปัจจุบัน การใช้หอกระจายข้าวเพื่อเผยแพร่ข่าวสารความรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน ตลอดจนความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการที่จะปรับปรุงงานหอกระจายข้าวให้เป็นที่ของชุมชนที่มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

สุภางค์ จันทวานิช ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงคุณภาพ (2533 : 13) ว่า

“การวิจัยเชิงคุณภาพ คือการแสวงหาความรู้โดยการพิจารณา ปรัชญาการณสังคม จากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรัชญาการณกับสภาพแวดล้อมนั้น วิธีการนี้จะสนใจข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด ความหมาย ค่านิยมหรืออุดมการณ์ ของบุคคลนอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ มักใช้เวลานานในการศึกษาติดตามระยะยาว ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นวิธีหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย”

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาจากเอกสารข้อมูล การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นทางการ เป็นวิธีหลักในการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลประเภทเอกสาร

1.1 เอกสารต่าง ๆ ประกอบด้วย วารสาร นิตยสาร หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

ในรูปของบทความ สารคดี รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมจากห้องสมุด

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 เอกสารของทางราชการ ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและที่ให้การสนับสนุน
หอกระจายข่าว คือ

1.2.1 กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ เอกสารการจัดทำโครงการหมู่บ้านประชา
สัมพันธ์ ของศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 6 จังหวัดสงขลา โครงการส่งเสริมการปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตย โครงการประชาสัมพันธ์เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โครงการ
พัฒนาหอกระจายข่าว เอกสารเหล่านี้ได้ติดต่อขอจากเจ้าของโครงการ สำหรับเอกสารเกี่ยว
กับการแปรญัตติและจดหมายขอรับการสนับสนุนให้กรมประชาสัมพันธ์จัดตั้งหอกระจายข่าวให้
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ (นายชัย ชิดชอบ) และเอกสารการประชุมหารือ
ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหอกระจายข่าว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2536 ณ ห้องประชุมกรม
ประชาสัมพันธ์ เอกสารเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ คณะอนุ
กรรมการพัฒนาหอกระจายข่าวและเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน คณะทำงานสำรวจข้อมูลและ
สถานภาพหอกระจายข่าวและเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน เอกสารเกี่ยวกับการสำรวจข้อมูล
และสถานภาพหอกระจายข่าวในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนเอกสารข้อมูล

เกี่ยวกับจำนวนหอกระจายข่าวตามภาคต่าง ๆ แบ่งตามผู้รับผิดชอบ ซึ่งเป็นเอกสารที่ผู้วิจัยมีส่วนในการจัดทำและบางส่วนก็อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้วิจัย

1.2.2 กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่เอกสารรายงานการประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นเรื่องหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้าน เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2529 ณ โรงแรมอิมพีเรียล หนังสือคู่มือการปฏิบัติงานการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานหอกระจายข่าวสารหมู่บ้าน หนังสือข้อมูลหอกระจายข่าวสารหมู่บ้านประจำปี 2536 และเอกสารชี้แจงการสนับสนุนหอกระจายข่าวของกระทรวงสาธารณสุขต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหอกระจายข่าวฯ ครั้งที่ 1/2537 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2537 เอกสารเหล่านี้ได้รับจากผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขในคณะกรรมการพัฒนาหอกระจายข่าว ฯ

1.2.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารการวิจัยของฝ่ายวิชาการ กรมส่งเสริมการเกษตร เอกสารบันทึกการจัดทำโครงการหอกระจายข่าวเพื่องานส่งเสริมการเกษตรซึ่งได้รับจากกรมส่งเสริมการเกษตร

1.2.4 กระทรวงมหาดไทย เอกสารรายงานจำนวนหอกระจายข่าวจังหวัดต่าง ๆ เอกสารการดำเนินงานของกรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง ได้จากผู้แทนหน่วยงานซึ่งเป็นคณะทำงานสำรวจข้อมูลและสถานภาพหอกระจายข่าวและเสียงทางสายประจำหมู่บ้าน

1.2.5 เอกสารอื่น ๆ เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับหอกระจายข่าวและวิทยุชุมชนได้จากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ในการนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากเอกสารเหล่านี้มาแยกเป็นส่วนหนึ่งของ ข้อเท็จจริง ผลของการวิจัย ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อประกอบกับข้อมูลที่ได้จากส่วนอื่น ๆ ต่อไป

2. ข้อมูลประเภทบุคคล

ได้ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Key Informants) โดยแบ่งกลุ่มบุคคลเป็น 4 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มบุคคลที่ทราบถึงประวัติความเป็นมาของหอกระจายข่าวในอดีต ได้แก่

นางพะออง คชสังข์ศรี ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการกองช่างและทะเบียน วิทยุ กรมประชาสัมพันธ์ ได้โอนย้ายมาจากกรมไปรษณีย์โทรเลขพร้อมกับกองช่างและทะเบียน วิทยุ เป็นผู้หนึ่งที่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิทยุสาธารณะ สัมภาษณ์เมื่อ 1 เมษายน 2539 ณ บ้านพักผู้ให้สัมภาษณ์

นางสมลักษณ์ รงคุต อดีตเจ้าหน้าที่ในบริษัทส่งเสียงทางสายจำกัด ให้สัมภาษณ์ ณ บ้านพักนางพะออง คชสังข์ศรี เมื่อ 1 เมษายน 2539

นายประสงค์ ธรรมจิตติ ข้าราชการบำนาญ อดีตหัวหน้าฝ่ายกระจายเสียงในประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ให้สัมภาษณ์ ณ บ้านพักผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อ 11 เมษายน 2539

นายมงคล ฟิ่งไตรรัตน์ หัวหน้าฝ่ายอัตรากำลัง สำนักงานเลขานุการกรม กรมประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ที่เคยปฏิบัติงานอยู่ฝ่ายประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ กรมประชาสัมพันธ์และได้เคยปฏิบัติงานอยู่หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ กรป.กลาง ให้สัมภาษณ์ เมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2539 ที่ห้องทำงานผู้ให้สัมภาษณ์ กรมประชาสัมพันธ์

(2) กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องด้านนโยบายของหน่วยงานของรัฐกับหอกระจายข่าวได้แก่

นายชมศักดิ์ ศรีศักดิ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
ชาติ ได้สัมภาษณ์ภายหลังการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาหอกระจายข่าวครั้งที่
1/2537 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2537 ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์

นายวิจิตร วุฒิอำพล รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ฝ่ายบริหาร กรรมการและผู้
ช่วยเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ รองประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาหอ
กระจายข่าวและเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน ผู้ประสานงานกับรัฐสภาเพื่อนำโครงการพัฒนาหอ
กระจายข่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณาแปรรูปจัดงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2537
ตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ (นายชัย ชิดชอบ) ได้แจ้งมา ในการนี้ได้ขอ
สัมภาษณ์เมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2538 ณ ห้องทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์

นายทวีศักดิ์ สุขสมัย หัวหน้างานแผนประชาสัมพันธ์ กองสารนิเทศ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้รับผิดชอบการเก็บรวบรวมข้อมูลหอกระจายข่าวทั่วประเทศประจำปี
2536 ของกองสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สัมภาษณ์เมื่อ 10 พฤศจิกายน
2537 ณ พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

(3.) กลุ่มบุคคลที่จัดทำโครงการสนับสนุนหอกระจายข่าว

นายศรชัย สันทนาคณิต หัวหน้าฝ่ายแผนงานและส่งเสริม ศูนย์ประชาสัมพันธ์
เขต 6 จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2537 ที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 6 จังหวัด
สงขลา

นางรัชกร จันทร์สาขา ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน ในคณะทำงานสำรวจข้อมูล
และสถานภาพหอกระจายข่าวและเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์
ในโครงการแก้ไขความยากจนในหมู่บ้านก้นดงทั่วประเทศ (กข.คจ.) สัมภาษณ์เมื่อ
11 พฤศจิกายน 2537 ณ พื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา

(4.) กลุ่มบุคคลที่ดำเนินงานหอกระจายข่าวอยู่ในปัจจุบัน

นายยงค์ศักดิ์ ตาลพุดชา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านหนองยารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2537 ณ ที่ทำการหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

นายสมเกียรติ บุญรอด ผู้ดูแลหอกระจายข่าวราษฎรรวมใจสร้าง หมู่ 5 ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม สัมภาษณ์เมื่อ 20 กรกฎาคม 2538 ณ ที่ทำการหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

สำหรับแนวทางการถามผู้ถูกสัมภาษณ์ แบ่งเป็น

ประวัติความเป็นมาของหอกระจายข่าวในประเทศไทย

การจัดตั้งหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน งบประมาณการได้มาซึ่งหอกระจายข่าวโครงสร้าง การดำเนินงาน ปัญหา และ อุปสรรค ตลอดจน การให้การสนับสนุนของหน่วยงานรวมทั้งแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าว

ความคิดเห็นเรื่องหอกระจายข่าว

การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interviews) ผู้วิจัยพบว่า ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกเป็นมิตร การตอบคำถามจะเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีความยินดีที่จะให้ความเห็นด้วยความจริงใจโดยเฉพาะในหมู่ผู้ดูแลหอกระจายข่าว การใช้อุปกรณ์เครื่องบันทึกเสียงช่วย เป็นอุปสรรคต่อการสัมภาษณ์ ผู้ถูกสัมภาษณ์จะกังวลกับการบันทึกเสียงมากกว่าปกติสำหรับ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นนักวิชาการหรือผู้คลุกคลีอยู่กับงานหอกระจายข่าวยินดีจะให้ข้อมูลมากที่สุด

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับหอกระจายข่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาจสรุปได้ดังนี้

(1.) ความสำคัญของหอกระจายข่าว ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมีความสำคัญมากต่อคนในหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ คือ

ด้านสังคม สังคมของคนในหมู่บ้านได้ใช้หอกระจายข่าวเป็นสื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม เช่น การสร้างความสามัคคี รวมพลังของคนในหมู่บ้านเพื่อทำกิจกรรมของส่วนรวม การให้บริการข่าวสารของคนในหมู่บ้าน โดยคนในหมู่บ้านเองทำให้เกิดความรู้สึกร่วมและมีความเชื่อมั่นในข่าวสารที่ได้รับ ทำให้สังคมหมู่บ้านมั่นคงอยู่ได้ อันจะส่งผลไปถึงความมั่นคงทางสังคมโดยส่วนรวม

ด้านเศรษฐกิจ หมู่บ้านชนบทของไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ข้อมูลข่าวสารทางด้านผลิตผลทางการเกษตรและสินค้าอุปโภค บริโภค นั้น ชาวบ้านได้รับจากสื่อหลายทาง ไม่มีโอกาสแยกแยะหรือพิจารณาว่าข่าวใดจริงหรือน่าเชื่อถืออย่างไร ดังนั้น หอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้านจะช่วยกันกรองให้ได้รับรู้และเปรียบเทียบกับข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากช่องทางอื่น ก่อนที่จะตัดสินใจในเรื่องของเศรษฐกิจในครัวเรือน หอกระจายข่าวจะทำให้ชาวบ้านได้พัฒนาความคิดและการตัดสินใจได้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข่าวสารทางด้านเกษตรกรรม การพัฒนาอาชีพ และการสาธารณสุข เป็นต้น

ด้านการเมือง หอกระจายข่าวมีส่วนอย่างสำคัญในการกระตุ้นให้คนในหมู่บ้านตื่นตัวด้านการเมือง โดยเฉพาะในการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เนื่องจากหอกระจายข่าวส่วนหนึ่งเกิดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอของบประมาณมาจัดตั้งให้ ทำให้หอกระจายข่าวถูกใช้ในวงการหาเสียงอย่างมาก แต่ยังไม่มียางานการศึกษาหรือการวิจัยถึงบทบาทของหอกระจายข่าวในการหาเสียงเลือกตั้ง ทั้งที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นสนับสนุนในการใช้หอกระจายข่าวเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นตามแนวพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

(2.) ความจำเป็นที่ควรจะมีไว้ต่อไป ผู้เกี่ยวข้องกับหอกระจายข่าวทุกคนให้ สัมภาษณ์เป็นความเห็น ว่า รัฐสมควรจะจัดให้มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน และพัฒนาให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยให้ความสำคัญว่า หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเป็นช่องทาง ข่าวสารที่มีอิสระและเป็นของท้องถิ่น เป็นช่องทางที่รัฐจะส่งข่าวสารได้ถึงทุกคนในหมู่บ้าน อย่างแท้จริง

(3.) รัฐควรสนับสนุนอย่างไรบ้าง ผู้เกี่ยวข้องกับหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้ ความเห็น ว่า รัฐควรมีระเบียบหรือกฎหมายออกมากำกับดูแลหอกระจายข่าว มีหน่วยงานรองรับ มีนโยบายและแนวทางพัฒนาหอกระจายข่าวให้ชัดเจน ส่วนการสนับสนุนหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้านที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และ ส่งเสริมพัฒนาการจัดรายการของบุคลากรที่ดูแลหอกระจายข่าว รวมทั้งให้มีการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการหอกระจายข่าวในระดับสูง เช่น กระทรวง ทบวง กรม และใน ระดับท้องถิ่น เช่น อำเภอ ตำบล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อน กันทั้งทางเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีกิจกรรมในระดับหมู่บ้าน

3. ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในกองงานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ กรม ประชาสัมพันธ์ ในปี 2536 กรมประชาสัมพันธ์ได้นำเรื่องหอกระจายข่าวเสนอให้ที่ประชุม คณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติต่อหอกระจายข่าวซึ่งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติได้มีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อพัฒนาหอกระจายข่าว ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และ เมื่อคณะอนุกรรมการพัฒนาหอกระจายข่าว ได้มีมติให้ตั้งคณะทำงานสำรวจข้อมูลและสถาน

ภาพหอกระจายข่าว ผู้วิจัยก็ได้ปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการคณะทำงานสำรวจข้อมูลและสถานภาพหอกระจายข่าวด้วย ฉะนั้นจึงเป็นผู้หนึ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องหอกระจายข่าวสามารถรวบรวมรายละเอียดตลอดจนประเด็นปัญหาที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ตลอดจนคณะทำงานได้ร่วมประชุมพิจารณาปรึกษาหารือตั้งแต่เริ่มต้น อีกทั้งได้ร่วมในการสำรวจหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา และราชบุรีด้วย จึงได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผู้ดูแลหอกระจายข่าว ตลอดจนผู้ที่ให้ความสนใจในสื่อหอกระจายข่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน” เป็นการศึกษาถึงสถานภาพ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน ให้เป็นสื่อที่สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

การวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวจะได้นำข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากประสบการณ์ คือ จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์โดยตรวจสอบข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือและเที่ยงตรง โดยการตรวจสอบแบบสามเส้าคือ นำข้อมูลเอกสาร มาตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ให้ถูกต้องตรงกัน

สำหรับการวิเคราะห์จะใช้แนวคิดในเรื่องของวิทยุชุมชนเป็นกรอบในการศึกษาวิจัย โดยเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องการปรับโครงสร้างกับแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าว โดยนำความคิดเห็นของนักวิชาการ, ผู้ปฏิบัติงานเผยแพร่ข้อมูลผ่านหอกระจายข่าว และผู้ดูแลหอกระจายข่าว ตลอดจนผลงานวิจัย มาใช้ประกอบการพิจารณา เพื่อเป็นข้อสรุปในที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน” นี้ จะนำเสนอโดยวิธี พรรณวิเคราะห์ (Analytic Description) เพื่ออธิบายถึง สถานภาพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปรับปรุง โดยแบ่งเป็นหัวข้อในการนำเสนอ ดังนี้

สถานภาพของหอกระจายข่าวในปัจจุบัน และ

แนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าว

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาทั้งหมดนี้ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ผลเป็นที่พอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งถ้าสามารถได้ข้อมูลจากการสำรวจทั่วประเทศจะทำให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น